

משטרת ישראל
נוהלי אגף התנועה

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

מספר: 02.231.18	תת-פרק: תעבורה	פרק: תנועה

נוהלי את"ן

שם: הטיפול בנהגים בפסילה

תאריך פרסום: 31/12/2024
תאריך תחילה: 31/12/2024
תאריך ביטול:
נוסח: 3

תוכן העניינים

1. כללי
  2. הבסיס החוקי
  3. טיפול השוטר בנהג החשוד בנהיגה בפסילה
  4. פסילת משרד הרישוי
  5. חקירה המועברת לטיפול הבוחנים
  6. מועד סיום ריצוי הפסילה
  7. הגורם האחראי לביצוע הנוהל
- נספחים

1. כללי

- א. מטרת הנוהל היא להסדיר את אופן הטיפול בנהגים, שעל פי בדיקה במערכות המידע המשטריות נמצא שנפסלו מלקבל או מהחזיק ברישיון נהיגה.
- ב. נהג הנוהג בזמן פסילה בהיותו מודע לפסילה, מבצע עבירה חמורה היות וגם מסכן את עצמו ואת ציבור המשתמשים בדרך, וגם מזלזל בהחלטת הרשות שפסלה אותו מלנהוג.
- ג. קיימים מספר גופים המוסמכים על פי חוק להטיל על נהג פסילה מלנהוג (או מלקבל רישיון נהיגה):
- 1) פסילה מנהלית – על ידי קצין משטרה.
  - 2) פסילה שיפוטית – על ידי בית משפט.
  - 3) פסילה של רשות הרישוי – פסילה המוטלת על ידי משרד הרישוי (לפי שיטת הניקוד) ופסילה מטעמי כשירות (לפי המלצת המכון הרפואי לבטיחות בדרכים) או על פי צו של ביה"ד הרבני, או על פי צו של רשם הוצאה לפועל.
- ד. המידע במחשב המשטרתי, משמש את השוטר לצורך ביסוס חשד לביצוע עבירה של נהיגה בפסילה, ועל בסיסו ימשיך השוטר בטיפול בנהג החשוד כפי שיפורט בנוהל זה.

2. הבסיס החוקי

- א. חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו – 1996.
- ב. סעיף 47 לפקודת התעבורה, התשכ"א – 1961 (להלן: "**הפקודה**") – פסילה בידי קצין משטרה.
- ג. התוספת הרביעית והשביעית לפקודה.
- ד. סעיף 35 לפקודה – סמכות בית המשפט לפסול רישיון נהיגה.
- ה. סעיף 36א. לפקודה – פסילה לכל דרגות הרישיון.
- ו. סעיף 45 לפקודה – פסילת נאשם בעוון או בפשע מהחזיק ברישיון.
- ז. סעיף 46 לפקודה – פסילה עד גמר הדין.
- ח. סעיף 48 לפקודה – ביטול פסילה.
- ט. סעיף 50 לפקודה – ביטול פסילה.
- י. סעיף 51 לפקודת התעבורה – פסילת רשות הרישוי מטעמי כושר נהיגה.
- יא. סעיף 56 לפקודת התעבורה – סמכות הרשות לפסול נהגים מסוכנים.
- יב. סעיף 67 לפקודה – נהיגה בזמן פסילה או בניגוד לתנאים.
- יג. סעיף 239ב לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב – 1982 – חזקת מסירה לעניין נהיגה בזמן פסילה.
- יד. תקנה 549ג) לתקנות התעבורה, התשכ"א – 1961 (להלן: "**התקנות**") – הטלת אמצעי תיקון.
- טו. תקנות 553-557 – המצאת רישיונות לאחר פסילה.
- טז. פקודת המטא"ר 14.01.34 - עיכוב, מעצר ושחרור.

3. טיפול השוטר בנהג החשוד בנהיגה בפסילה

- א. נעצר נהג מכל סיבה שהיא, ונמצא בבדיקה כי הוא פסול מלנהוג, יודיע השוטר לנהג כי הוא פסול לנהיגה, יאסור עליו להמשיך לנהוג ויקבל את תגובתו. השוטר יתעד את תגובת הנהג בדוח פעולה.
- ב. מצא השוטר כי הנהג החשוד נהג ברכב כשהוא פסול לנהיגה והודע לו על הפסילה, יעכבו ויעבירו לפתיחת תיק פ.ל ולחקירה ביחידת הבוחנים או בתחנת משטרה.
- ג. מצא השוטר כי הנהג נפסל ואין ראיות כי הודע לו על הפסילה, יודיע לנהג כי הוא פסול, ימלא טופס הודעה לנהג פסול על פי מסוף (נספח א' – טופס ט -4124), יחתים את הנהג על ההצהרה המפורטת בו, וימסור לנהג העתק הטופס (מצורף כהעתק וורוד).
- ד. בפסילה מנהלית על ידי קצין משטרה – ייטול השוטר את רישיון הנהיגה מהנהג ויפקידו במשרד התנועה ביחידה.
- ה. בפסילה על ידי בית המשפט - השוטר לא ייטול את רישיון הנהיגה מהנהג, אלא יחתימו על הטופס כמפורט בסעיף 3 ג. לעיל.
- ו. רכז היחידה יתעד ויזין את ההודעה על הפסילה למערכות המשטרתיות (תוך שינוי הסטטוס ל"ביודעין")
- ז. במקרים האלה יש לשקול את מעצרו של הנהג :
- 1) לנהג יש מאסר על תנאי בר הפעלה בגין נהיגה בפסילה.
  - 2) הנהג נמנה על אחת מהאוכלוסיות הללו: נהג חדש, נהג שטרם מלאו לו 24 שנים, נהג בעת נהיגה ברכב מסחרי או ברכב עבודה שמשקלם הכולל המותר לפי רישיון הרכב עולה על 3,500 ק"ג, נהג בעת נהיגה ברכב ציבורי ;
  - 3) העבירה בגינה נפסל הנהג היא עבירת תלת"ן (תביעה לחומרה בעבירות תעבורה).
  - 4) לנהג יש הרשעה קודמת בעבירה של נהיגה בזמן פסילה במהלך 5 השנים האחרונות.
  - 5) תלוי ועומד כנגד הנהג תיק מב"ד בעבירה של נהיגה בזמן פסילה במהלך 5 השנים האחרונות.
- ח. דגשים :
- 1) בכל מקרה בו הנהג חשוד בנהיגה בפסילה, השוטר יאסור עליו להמשיך לנהוג ברכב.
  - 2) היה במקום אדם שהוא: קרוב משפחה, חבר, נוסע נוסף שהוא בעל רישיון נהיגה תקף ומתאים לסוג הרכב וכשיר לנהיגה – הוא זה שינהג ברכב.
  - 3) היה והנהג נמצא לבדו – עליו לזמן אדם מטעמו לקחת את הרכב ממקום עצירתו, שיגיע תוך פרק זמן סביר בנסיבות העניין.
  - 4) אם אין אפשרות להגעת אדם מטעמו תוך פרק זמן סביר – יש להחנות את הרכב כחוק, תוך כדי נקיטת כל האמצעים לאבטחת הרכב (נעילה וכיו"ב).
  - 5) סבר השוטר כי העמדת הרכב במקום הנמצא על ציר תנועה ראשי (עירוני או בינעירוני) מהווה הפרעה לתנועה או סיכון למשתמשים בדרך, ינהג השוטר ברכב (אם יש לו רישיון תואם לסוג הרכב) למקום חנייה מוסדר קרוב לתחנת משטרה או מתקן משטרת קרוב, תוך כדי נקיטת כל אמצעי הבטיחות והזהירות לאבטחת הרכב. השוטר יתעד בדוח האירוע או בדוח הפעולה את הנסיעה ברכב ואמצעי הבטיחות והזהירות שנקט, וימסור לבעל הרכב או לנהג את פרטי מקום חניית הרכב.

6) התיעוד יהיה מפורט ויכלול את כל הפרטים האלה: פרטי השוטר שהסיע את הרכב, מדוע הסעת הרכב הייתה הכרחית ומהיכן להיכן נסע. השוטר יודיע לנהג כי הוא רשאי לקחת חפצים מהרכב.

7) אם אין אפשרות לנקוט בפעולות שפורטו לעיל, או שלא ניתן להזיז הרכב מחמת ליקוי, והשוטר סבור כי העמדת הרכב מהווה סיכון או הפרעה כאמור, יזמין השוטר באמצעות המשל"ט גרר שזכה במכרז המשטרה, ויפעל על פי האמור בנוהל המשטרה הרלוונטי.

8) היה והוחלט שיש להשבית מנהלית את הרכב שנגרר על ידי גרר משטרה כאמור, יועבר הרכב למגרש האחסנה לרכבי השבתה בדרך הקבועה על פי נוהל את"ן מס' 02.231.23 - "השבתה מנהלית של רכב על ידי קצין משטרה".

ט. נהג המוכיח לשוטר כי ריצה את הפסילה

1) טען נהג כי ריצה את הפסילה והציג כתימוכין לטענתו אישור הפקדה או החלטה שיפוטית המעידים על סיום הפסילה, לא יעכב השוטר את הנהג לחקירה, ויפנה אותו לבצע הסדרה אל מול הגורם הפוסל.

2) במקרה שהגורם הפוסל הוא קצין משטרה, והנהג הציג מסמך המאשר כי רישיון הנהיגה הופקד והפסילה הסתיימה, יעביר השוטר את המסמכים לרכז היחידה על מנת שיעדכן את סיום הפסילה במערכות המחשוב.

3) טען הנהג כי ריצה את הפסילה והציג רישיון נהיגה זמני או קבוע, שמועד הנפקתו מאוחר למועד הפסילה (מועד הוצאת רישיון הנהיגה מופיע על גבי הרישיון בפניה הימנית למטה – (ראה **נספח ב'**)), לא יעכב השוטר את הנהג, לא ייטול את רישיון נהיגתו, ויפנה את הנהג לביצוע הסדרת הרישום אל מול הגורם הפוסל.

י. נהג המוכיח כי בית המשפט עיכב את תחילת ביצוע הפסילה

טען נהג כי בית המשפט עיכב את הפסילה והציג כתימוכין לטענתו החלטה שיפוטית המורה על כן, לא יעכב השוטר את הנהג לחקירה ויפנה אותו להסדרה אל מול הגורם הפוסל.

יא. נהג המוכיח כי בית המשפט סיווג את עונש הפסילה

טען נהג כי הפסילה שהוטלה עליו סווגה לנהיגת רכב אחר מהרכב עליו נהג, והציג כתימוכין לטענתו החלטה שיפוטית המורה על כן, לא יעכב השוטר את הנהג לחקירה, ויפנה אותו להסדרה אל מול הגורם הפוסל.

4. **פסילת משרד הרישוי**

א. במקרים בהם נעצר נהג, ובמערכות המידע המשטריות קיים לגביו רישום לפיו הוא נפסל על ידי משרד הרישוי, כאשר אין בידי המשטרה די מידע על מנת לדעת אם הודע לנהג דבר הפסילה, האם בוצע שימוע כדין, והאם ההחלטה על הפסילה נכנסה לתוקף, יש לפתוח אירוע ב"שירת הסירנה" תחת הסיווג של "עבירות תעבורה-תנועה", ולהסב תשומת ליבו של הנהג לכך שרישיונו נפסל על ידי משרד הרישוי.

ב. במקרים בהם נעצר נהג, ובמערכות המידע המשטריות קיים לגביו רישום לפיו הוא נפסל על ידי משרד הרישוי מהסיבות "חוב הוצל"פ" או "צו בית הדין הרבני", יש להפנות את הנהג אל הרשות הפוסלת להסדרת הפסילה. אין לפתוח אירוע ב"שירת הסירנה" בהכרזות של חוב הוצל"פ או צו בית הדין הרבני.

5. **חקירה המועברת לטיפול הבוחנים**

- א. חקירת עבירה של נהיגה בזמן פסילה שהועברה לטיפול הבוחנים על פי מתווה תלת"ן (ראה סעיף 3 ג' לעיל) תתויק בתיק פ"ל שבו ירוכז כל חומר החקירה. בוחן או חוקר פ"ל יחקור את הנהג באזהרה בחשד לעבירה של נהיגה בזמן פסילה.
- ב. לצורך חקירת הנהג יעביר השוטר לחוקר את כלל הראיות שברשותו הכוללים את כל המסמכים האלה:
- (1) דוח פעולה ובו תיאור נסיבות הנהיגה ועצירתו של הנהג, לרבות ציון מקום ביצוע העבירה, שעת העצירה, פרטי הרכב והנהג.
  - (2) כל מסמך אחר (מזכר, דוח עיכוב/מעצר וכיו"ב), ככל שקיים.
- ג. בפסילה שהוטלה על ידי בימ"ש, יפעל הבוחן, החוקר או השוטר לקבלת העתק מאושר מגזר דין שבו הוטלה על הנהג פסילה ומהמסמכים הרלוונטיים בתיק בית המשפט, ובפסילה שהוטלה על ידי קצין משטרה, ידאג לצירוף טופס הפסילה המקורי.
- ד. נהג הטוען שברשותו מסמכים התומכים בטענתו שלא בוצעה על ידו עבירה של נהיגה בזמן פסילה, יש לדרוש ממנו להביאם עמו לחקירה. הציג הנהג מסמכים אלה, ישמור החוקר העתק מהם בתיק החקירה. הוצג מסמך המאשר כי רישיון הנהיגה הופקד והפסילה הסתיימה, יפנה החוקר את הנהג לגורם הפוסל על מנת שיעדכן את סיום הפסילה במערכות המחשוב.
- ה. במקרה והגורם הפוסל הוא קצין משטרה, והנהג הציג מסמך המאשר כי רישיון הנהיגה הופקד והפסילה הסתיימה, יעביר הבוחן את המסמכים לרכז היחידה על מנת שיעדכן את סיום הפסילה במערכות המחשוב.
- ו. הצביע חומר הראיות על כך שהפסילה תקפה אך הנהג לא ידע על הפסילה, ולא נתקיימו התנאים בדין על פיהם רואים אותו כמי שיודע על הפסילה, ייסגר תיק החקירה מחוסר אשמה. השוטר יודיע לנהג כי אף שלא נעברה על ידו עבירה, הפסילה בתוקפה והחל מרגע ההודעה רואים אותו כמי שיודע על הפסילה. ההודעה על הפסילה תוזן למערכות המשטרתיות, והנהג יוחתם על טופס ט - 4124 (נספח א'), כמותווה בנוהל זה. השוטר יזין במערכת המשטרתית את ההודעה לנהג על הפסילה.
- ז. הצביע חומר הראיות על כך שנעברה עבירה של נהיגה בפסילה ביודעין, ככל שיומלץ על הגשת כתב אישום, תעביר יחידת הבוחנים את תיק החקירה להמשך טיפול התביעה.

6. מועד סיום ריצוי הפסילה

פסילה מסתיימת כאשר הנהג שנפסל הפקיד את רישיון הנהיגה בפני הרשות הפוסלת, וסיים לרצות את תקופת הפסילה או באחד מהמקרים האלה -

- א. בפסילה מנהלית ובפסילה עד לתום ההליכים המשפטיים:
- (1) בעקבות החלטה שיפוטית להשבת הרישיון (במסגרת דיון בבקשה לביטול פסילה מנהלית או להשבת הרישיון שנפסל עד לתום ההליכים).
  - (2) עברו שישה חודשים מיום שנפסל בעל רישיון עד לתום ההליכים, ולא ניתן פסק דין לגבי המעשה או המחדל שבגינם נפסל תבטל הפסילה, אלא אם כן יורה בית המשפט להאריך את הפסילה.
  - (3) עברו שלושה חודשים מיום שנפסל בעל רישיון נהיגה בפסילה מנהלית או בפסילה עד לתום ההליכים, ולא הוגש כנגדו כתב אישום תבטל הפסילה, אלא אם כן הורה בית המשפט להאריך את הפסילה.

4) במקרים בהם הנהג נידון על העבירה בפני בית המשפט במהלך תקופת הפסילה, ולא נגזר עליו עונש פסילה שיפוטי.

מודגש - הפסילה המנהלית מסתיימת ברגע מתן גזר הדין, גם אם לא הופקד רישיון הנהיגה, וגם אם טרם הסתיים מניין ימי הפסילה המנהלית.

ב. בפסילה שיפוטית :

1) במקרים בהם הנהג נדון על העבירה, והוטלה עליו פסילה שיפוטית שתקופתה חופפת לתקופת הפסילה המנהלית שכבר רוצתה - בפועל לא מוטלת עליו פסילה נוספת מעבר לפסילה המנהלית שכבר רוצתה - ולכן נהג זה לא ייחשב כפסול.

2) בעקבות ערעור שבו שונה גזר הדין.

3) פסילת נהג בהיותו בלתי מורשה תחושב מיום גזר הדין (ללא צורך בהפקדה).

ג. פסילה שהוטלה על מי שנידון לפסילה במשפט קודם אשר תקופתה טרם נסתיימה, תהיה הפסילה שהוטלה מצטברת לקודמתה ותקופתה תחל בתום הפסילה הקודמת.

7. הגורם האחראי לביצוע הנוהל

אחריות לתיקוף ועדכון הנוהל היא של מחלקת התנועה באמצעות מדור תעבורה באת"ן. פיקוח ובקרה על קיום הוראות הנוהל ייעשה על ידי ק' את"ן המחוזי ומחלקת התנועה באמצעות מדור תעבורה באת"ן.

נספחים

נספח א' – הודעה לנהג פסול ע"פ מסוף – טופס 4124

נספח ב' – דוגמת רישיון נהיגה

היחידה: ..... תאריך:	ישראל משטרת	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; font-size: small;"> ת פ ר צ ה : מקור לבן - לנהג עותק צהוב - לביטול/למשרד הרישוי עותק ורוד - לאתר </div> אל: ..... העתק: .....
-------------------------------	---	--

הודעה לנהג פסול ע"פ מסוף

פרטי השוטור רושם ההדעה: ..... מספר רישוי ..... דגם ..... שם פיקדן ..... שם משטרה ..... תפקיד .....

במספר: ..... כביש / עיר ..... רחוב ..... מס' בית/ק"מ ..... לכיוון: ..... תוצר: .....
 נהוג ע"י שם: ..... ת.ז. .... ר"נ ..... מספר: ..... טלפון: ..... טלפון נייד: .....
 כתובת: ..... עיר: ..... רחוב: ..... מספר: ..... טלפון: ..... טלפון נייד: .....
 הנהג זוהה עפ"י: ☐ ר"נ ותמונה ☐ ר"ז ותמונה ☐ אחר, פרט: .....

בדקתי את הנהג והוברר כי: הנהג נהג ברכב בהיותו בפסילה מלהחזיק/מלקבל רישיון נהיגה

☐ הפסילה היא לרכב מסוג: ..... ☐ הפסילה היא לכל סוגי כלי הרכב

☐ ע"י ביטול ..... מתאריך: ..... מס' תיק: ..... לתקופה: .....
☐ ע"י רשות הרישוי מתאריך: .....
☐ ע"י קצין משטרה מתאריך: ..... בד"ר מספר: .....

לתקופה: ..... מהיחידה: .....
☐ תפסתי את רישיון הנהיגה ☐ הרישיון תקף ☐ תוקף הרישיון פג מתאריך: .....
☐ לא תפסתי את רישיון הנהיגה
☐ ברשות הנהג לא נמצא רישיון נהיגה מהסיבה: .....
☐ הודעתי לנהג כי הוא פסול מלהחזיק/מלקבל רישיון נהיגה ואסור לו לנהוג ☐ בכל כלי רכב ☐ בכלי רכב מסוג .....
☐ מסרתי לנהג העתק מהודעה זו.

הצהרת הנהג

הנני: ..... ת.ז. .... מצהיר בזאת שנמסר לי ע"י השוטור: .....

כי אני פסול מלהחזיק / לקבל רישיון נהיגה. ידוע ומובן לי כי אסור לי לנהוג: ☐ בכל כלי רכב ☐ בכלי רכב מסוג: .....
 עד תום תקופת הפסילה, בכפוף לקבלת רישיון נהיגה תקף ממשרד הרישוי. ידוע לי כי מניין ימי הפסילה יחל מיום הפקדת רישיון הנהיגה
 אצל הרשות הפוסלת, בין אם הוא תקף ובין אם פג תוקפו, וכן אם רישיון הנהיגה אינו ברשותי עלי להצהיר על כך בפני הרשות הפוסלת,
 ובמקרה כזה מניין ימי הפסילה יחל מיום ההצהרה.
 יש בידי: ☐ ביטול פסק הדין ☐ החלטה בדבר ביטול הפסילה ☐ אישור בדבר הפקדת רישיון הנהיגה, ואניע לאודין להציגו.

תאריך: .....
 חתימת הנהג: .....
 חתימת השוטור: .....

ט-4124

